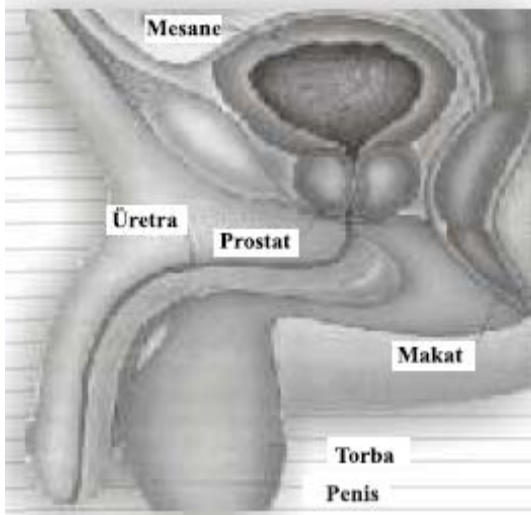

Prostat ve BPH nedir?

Mesanenin (idrar kesesi) hemen altında, rektumun (makat) önünde yer alan küçük beze prostat denir. İdrarın mesaneden vücut dışına atılmasını sağlayan üretrayı (idrar kanalı) çevreler. Spermin (döl) içinde taşındığı semen sıvısını (meni) üretir.

Benign Prostat Hiperplazisi (BPH), prostat bezinin iyi huylu büyümesini ve bu büyümenin sebep olduğu idrar akımıyla ilgili problemleri tanımlar.

Kimlerde ve ne sıklıkla görülür?

Prostat bezinin büyüyerek idrar kanalını sıkıştırması özellikle 50'li yaşlardan sonra başlar. Altmış yaşın üzerindeki erkeklerin yarısında, seksen yaşına gelen erkeklerin %80'inde iyi huylu prostat büyümesi vardır. Ancak, erkeklerin yarısında prostat büyümesine bağlı şikayetler ortaya çıkar.

Neler bu hastalığa sebep olabilir?

Yaşlanma ve testosteron (erkeklik hormonu) varlığı prostatın büyümesi için gerekli olan faktörlerdir.

Ne gibi bulgular verir?

İdrar yapmayı başlatmada zorlanma, idrar yaparken zorlanma, kesik kesik idrar yapma, idrarın hepsini boşaltamama, idrarın kalınlığının ve tazyiğinin azalması, gece tuvalete kalkma ihtiyacı olması gibi bulgularla kendini gösterebilir.

Nasıl tanı konur?

Tanı kişinin bu şikayetlerle doktora başvurması sonrasındaki incelemelerle konur. Şikayetlerin sayısal değerlerle tanımlandığı anket formu, işeme testi, kesede ne kadar idrar kaldığı değerlendirilir. Tanı sırasında en önemli araç makattan yapılan prostat muayenesidir. Bunun yanında PSA denilen kan tahliliyle de prostattaki bu büyümenin iyi huylu ya da kötü huylu olduğu konusunda değerlendirme yapılır. Muayene bulguları ve PSA değerleri kötü huylu büyüme adına şüphe uyandırıyorsa prostat biyopsisi yapılarak bu şüpheler netleştirilir.

Nasıl tedavi edilir?

Medikal (ilaçla) ve cerrahi yöntemler vardır. İlaç tedavisi büyümeyi tamamen ortadan kaldırmaz ancak prostatı gevşeterek idrar kanalını rahatlamayı amaçlar. İlaç tedavisini başarısız olduğu kişiler veya ilaç tedavisinin faydalı olamayacağı düşünülendiği kişilerde cerrahi tedaviler uygulanır. Bu ameliyatlarda prostatın hepsi değil tıkanıklığa yol açan iç kısmı çıkarılmaya çalışılır. Açık ve endoskopik cerrahi yöntemleri vardır. Ancak, bilinmelidir ki böyle bir ameliyat olmadan önce prostattaki büyümenin iyi huylu olduğuna karar verilmiş olmalıdır.

Tedavi edilmezse ne gibi sorunlara yol açar?

İdrarın tam boşaltılmamasına bağlı olarak idrar yolu enfeksiyonu gelişebilir. Mesanede taş oluşabilir. İdrar yolu tam olarak tıkanırsa idrar yapamama durumu oluşabilir. Bu problemler uzun süreli devam ettiği sürece böbrek yetmezliği gelişebilir. Prostattan kanama olabilir.

Takipler nasıl yapılır?

İlaç tedavisi de alsanız cerrahi müdahale uygulanmış olsa da aralıklarla PSA tahlillerinizin ve prostat muayenenizin yapılması uygun olacaktır.

Nelere dikkat edilmelidir?

Alkol, sigara ve kafein içeren maddelerin aşırı tüketimi idrarınızla ilgili şikayetlerinizi şiddetlendirecektir. Bunun yanında trisiklik antidepressanlar, antikolinergik ilaçlar, diüretikler, narkotikler, antihistaminikler ve bazı grip ilaçları idrar yapmanızı iyice zorlaştırabilir. Bu tür ilaçlar kullanmadan önce doktorunuza danışınız.